

25th HELSINKI INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

Rakkautta & Anarkiaa

20.-30.9.2012 www.hiff.fi

SUNNUNTAINA 30. SYYSKÜUTA 2012

HELSINGIN SANOMAT | C 1

c

Kulttuuri

hs.kulttuuri@hs.fi
Uutelinke: (09) 122 2593
PL 85, 00089 Sanoma

C-osassa
Kulttuuri C1-C6
Mielipide C7-C8
Ihmiset C12

RIKOSLOKUVAN ESTARI

Elokuvaohjaaja Jacques Audiard, 60, pitää kirjoista mutta ei väkivallasta. Ehkä siksi hän tekee maanosan parhaita rikoselokuvia. Audiard vierailee parhaillaan Helsingissä.

HS-haastattelu

Veli-Pekka Lehtonen HS

VANHEMPIEMME varjo seuraa meitä kaikkialla. Elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja Jacques Audiardin tapauksessa varjo on erityisesti isän. Isä Michel oli käsikirjoittaja, joka sodan jälkeen kirjoitti Ranskassa lähes sata elokuvaa.

Poika Jacques on hänkin menestynyt elokuvantekijä – ihan omilla ansioillaan. Hänet nähdään kovan ranskalaisen rikoselokuvan perinteen jatkajana, Melvillen perillisinä, koskus häntä on kutsuttu Ranskan Martin Scorseseksi.

Audiardin komeinta elokuvaa, vuonna 2010 valmistunutta *Profeetta*, voi pitää viime vuosien parhaana rikoselokuvana.

Ja silti Jacques saa aina puhua isästään. Niin on myös nyt, kun auringon säteet osuvat sisäisen Senaattorin ruunalla sijaitsevan ravintolan ikkunoista.

"ELOKUVA oli hyvin luonnollinen asia perheessän", Audiard aloittaa. "Isäni sukupolvelle elokuva oli elinkeino, tapa rikastua ja tehdä sosiaalista nousua. Se ei ollut taidetta", elokuvaohjaaja sanoo.

Audiard kertoo miten hän teinikäsena auttoi isää kesälomilla käsikirjoituksissa.

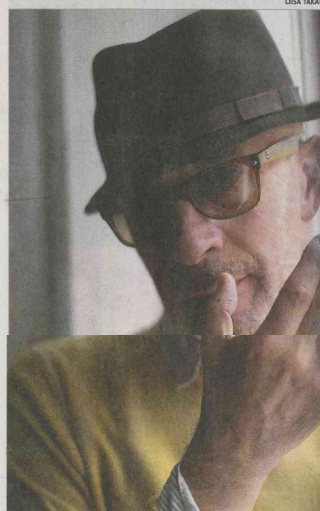
"Se, mitä perin isältäni, on kosketus kirjallisuuteen. Pystyisin elämään ilman elokuvia, mutta en pysty okeaan lukematta, olemaan ilman kirjallisuutta ja runoutta."

Audiardilla on ollut kopean matine, mutta tällä kertaa hän vaikuttaa avoimelta. Kädet heiluvat ilmassa innostuksen merkeksi.

AUDIARD haluaa kertoa lisää lapsuuskodestaan ja sen kirjailijasta. Isä kuoli jo 1985, mutta äiti elää yhä. Äiti on kuitenkin vanha ja sairas, joten Jacques meni muutama kuukausi sitten auttamaan häntä kun kirjailijaa piti siirtää.

Kirjailijän takaa löytyi yllätys vuodelta 1782. "Löysin ensimmäisen painoksen Voltairea ja vietteistä, Pierre Choderlos de Laclos'n romaania."

"Silloin tulin", Audiard sanoo. "Se oli niin mietontä."

Elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja Jacques Audiard sanoo olevansa hidas ihminen. "Minulla menee liikaa aikaa kirjoittamiseen", hän sanoo.

RAKKAUTTA JA ANARKIAA 20.-30.9.

"Sellainen oli se maailma, jossa kasvoit", hän sanoo.

"NUOREMPANA kuin Stendhalin romaanin *Parman kourusurimies* (julkaisu ensi kerran 1839). Se oli painos, jonka sisälledelle Stendhal oli itse laatinut omistuskirjoituksen 'Serkulun'."

Yliopistossa nuori Audiard luki aluksi kirjallisuutta ja filosofiaa, kunnes rakastui naiseen, elokuva-aiheeseen. Sitä kautta tie vei leikkajaksi.

Kolmikymppisenä hän uskalti ryhtyä käsikirjoittajaksi, ja ohjaaja hänestä tuli vasta nelikymppisenä.

"En osaa sanoa, johtuuko hidas starttini isästä", Audiard miettii. "Enemmän se on huonokäyttö. Jotkut vain ovat hitaampia."

Audiard sanoo olevansa hidas, hukkaavansa aikaa, joskus viisikin

KUKA

Jacques Audiard

■ Ranskalainen elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja.

■ Audiard nähdään usein ranskalaisen rikoselokuvan perinteen jatkajana. Päätyään pidetään vankilakuvasta *Profeetta* vuodelta 2010. Se oli Oscar-ehdokkaana ja voitti Cannesissa kakkospalkinnon.

■ Syntynyt Pariisissa 30.4.1952. Isä Michel oli käsikirjoittaja, joka kirjoitti lähes sata elokuvaa.

■ Valitsi yliopistossa aluksi kirjallisuustutkimuksen ja filosofian. Ohjasi ensimmäisen pitkän elokuvansa vasta nelikymppisenä.

■ Ohjannut kuusi elokuvaa, joista tuorein *Luhin ja ytimin* tulee Suomessa kaupalliseen ensi-iltaan 16. marraskuuta. HS

"Elokuvaauralla äiti näkyi siinä, että hän piti minua kauempana isästä, suojele. Isänihin oli hullu."

vuotta. "Minulla menee liikaa aikaa kirjoittamiseen. Minulla menee liikaa aikaa kun en jostain naisesta."

Nyt hän ei halua tahkota enää vuosia yhtä ja samaa käsikirjoitusta.

AUDIARDIN elokuvat ovat miehistä genre-elokuvia. Päähenkilöt ovat köyhiä ranskalaisia, joille hämähämmöt usein tarjoavat alenaa.

Kun sydin lakkaa jönnöstä ker-
too isästä ja pojasta, jotka hankki-
vat rahaa kiskonnalla ja laittomilla
kintteistöbisneksillä.

*Profeetta*ssu luku- ja kirjoitustai-
doton nuori arabi kasvaa vankilas-
sa vankijaksi. Siinä näkyi Audiard-
in toistuva teema, mestarin ja op-
piopojan kohtaaminen.

Ranskassa kriittitit usein sano-
vat, että teen elokuvissani isän-

murhaa. En itse näe sitä niin." Väkivalta on Audiardin elokuvissa myös aina läsnä. Hän sanoo inhoavansa miesten maailmaa ja sen väkivaltaa. "Siksi esitin väkivallan niin paljaasti", hän arvioi.

ELOKUVAOHJAAJAN itsensä mielestä hänen töitään yhdistää toivo, toivon herättäminen. "Minua kiinnostaa se maailma minkä isät jälkeensä jättävät", Audiard sanoo.

"Aika kauan maailman jättän lapsilleni. Yöen siitä syylisyyttä." Hän alkaa puhua talouskriisistä ja Etelä-Euroopan vaikeuksista, myös elokuva-alan kaventumisesta ja kaupallistumisesta.

Ohjaaja sanoo, että *Luhin ja yti-*
min syntyi vastauksena syylisyyteen. "Halusin toisen käsikirjoittajan Thomas Bidegainin kanssa tehdä melodraaman."

Elokuvasa elämän runtelemat löytävät toisensa. Samalla he pysty-
vät muuttamaan elämänsä kulkua. Melodraamailija *meij* ohjaaja Marion Cotillardin jalat amputoi-
dun näköisiksi.

Audiard vähättelee efektejä. Hän sanoo, että tietokoneanimaatio on nykyisin nopea ja että efektin teho perustuu siihen, että ampu-
toidei jalat kuuluvat Juuri Cotil-
lille. Ranskan kuumimmalle nais-
filmitähdele juuri nyt.

JACQUES Audiardin elokuvissa on mestari ja oppipolka -asetelman li-
säksi usein myös sisäistämisen poika.

"Ehkä se liittyy peruspelkooni siitä, että maailmassa ei olisi naisia. Brutaali miesten maailma edustaa minulle pahinta mahdollista."

Mikä on ollut oman äitini rooli? "Elokuvaauralla äiti näkyi siinä, että hän piti minua kauempana isästä, suojele. Isänihin oli hullu."

Äi oli vai? "Hullu sillä tavalla kuin kaikki suuret taitelijat. Hän oli täysiä. Miten sinusta ei synny samaa vaikutelmaa?"

"Minä elän hitaasti."

Luhin ja ytimin *Rakkautta ja Anarkiaa* -festivaalin päättäjissä Bio Rexissä tänään klo 18.30. Audiard esittelee elokuvan. Looppunmyynti.

Audiardin uusi, *Luhin ja ytimin* on lama-ajan melodraama. Pääparia näyttelevät Matthias Schoenaerts ja Marion Cotillard.

Vankilaan sijoittuva kasvatarina *Profeetta* (2010) teki amatööri Tahar Rahimistä filmitähden.

Kun sydin lakkaa jönnöstä (2005) kuvasi harmasta kintteistöbisnestä. Niels Arestrup näytteli isää, Romain Duris poikaa.